

HOLEŠOVICKÁ MARÍNA

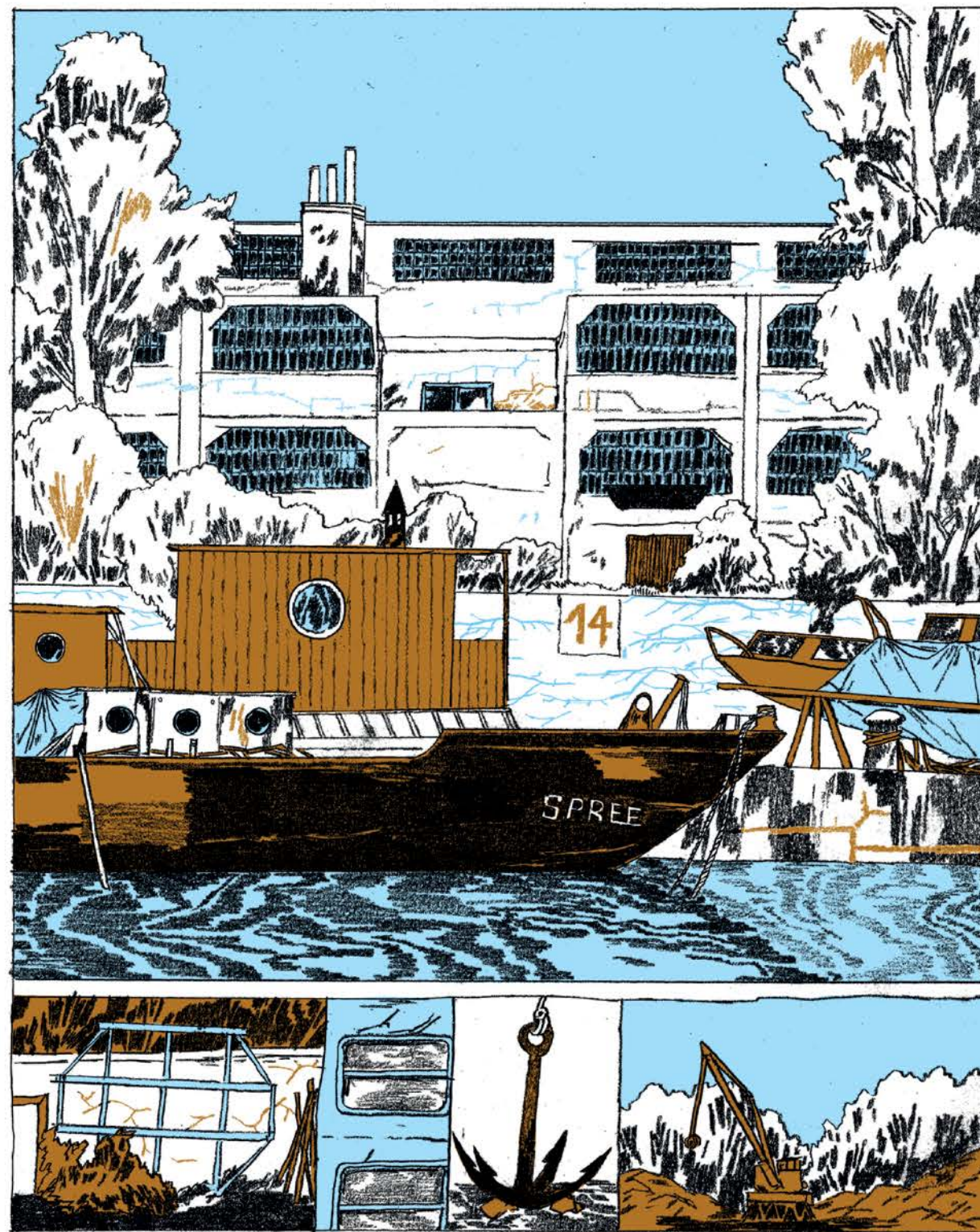
Na březích Vltavy najdeme kupodivu hned několik přístavů a přístavišť. Nejrozsáhlejší a nejzábavnější z nich neleží přímo na toku, ale ve slepých ramenech u Libeňského mostu. Po většinu 20. století sloužil přístav Praha-Holešovice lodní dopravě, dnes v něm kotví především hausbóty, nákladní lodě a všelijaké vodní vehikly v různých stádiích dokončenosti nebo rozpadu. O některá plavidla tu o víkendech majitelé pečují, pár jich tu je jako Airbnb, jiná podléhají zubu času. Mezi ně patří i několika-patrový hotel na severním konci výběžku, který po opuštění slouží jako improvizovaná a dočasná ubytovna pro toho, kdo zrovna ubytovat potřebuje. Je to zkrátka squat na vodě.

Slepá ramena na holešovické i libeňské straně tvoří v centru Prahy docela výjimečný environment propojený robustním Libeňským mostem, světovým unikátem s kubi-stickými prvky. Jejich břehy, stavidlo a „prsty“, které vybíhají mezi umělé zátoky, nabízejí dostatek objevů na celodenní průzkum. Kulisy tvoří maličko pochybný autobazar, skladištní budovy i betonové pláně, zahrádkářská osada s legendární hospůdkou U Budyho a samozřejmě značné množství různě opuštěných plavidel. Na dohled od sebe je tu venkovní sbírka plastik u ateliéru Zdeňka Němečka a obří komplex navoněné výstavby zvané Dock, která už bohužel zmrzčila břehy býva-lého Libeňského přístavu.

①

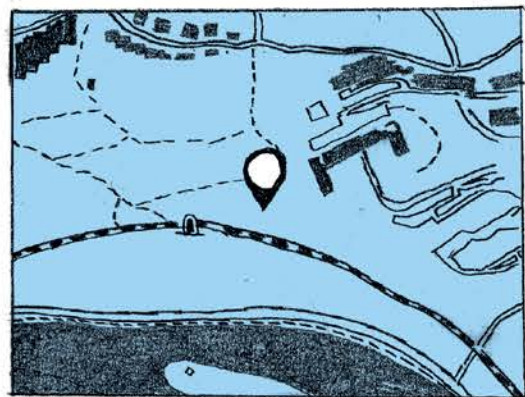
50°6'25.752"N
14°27'28.474"E

BÍLÁ SKALA

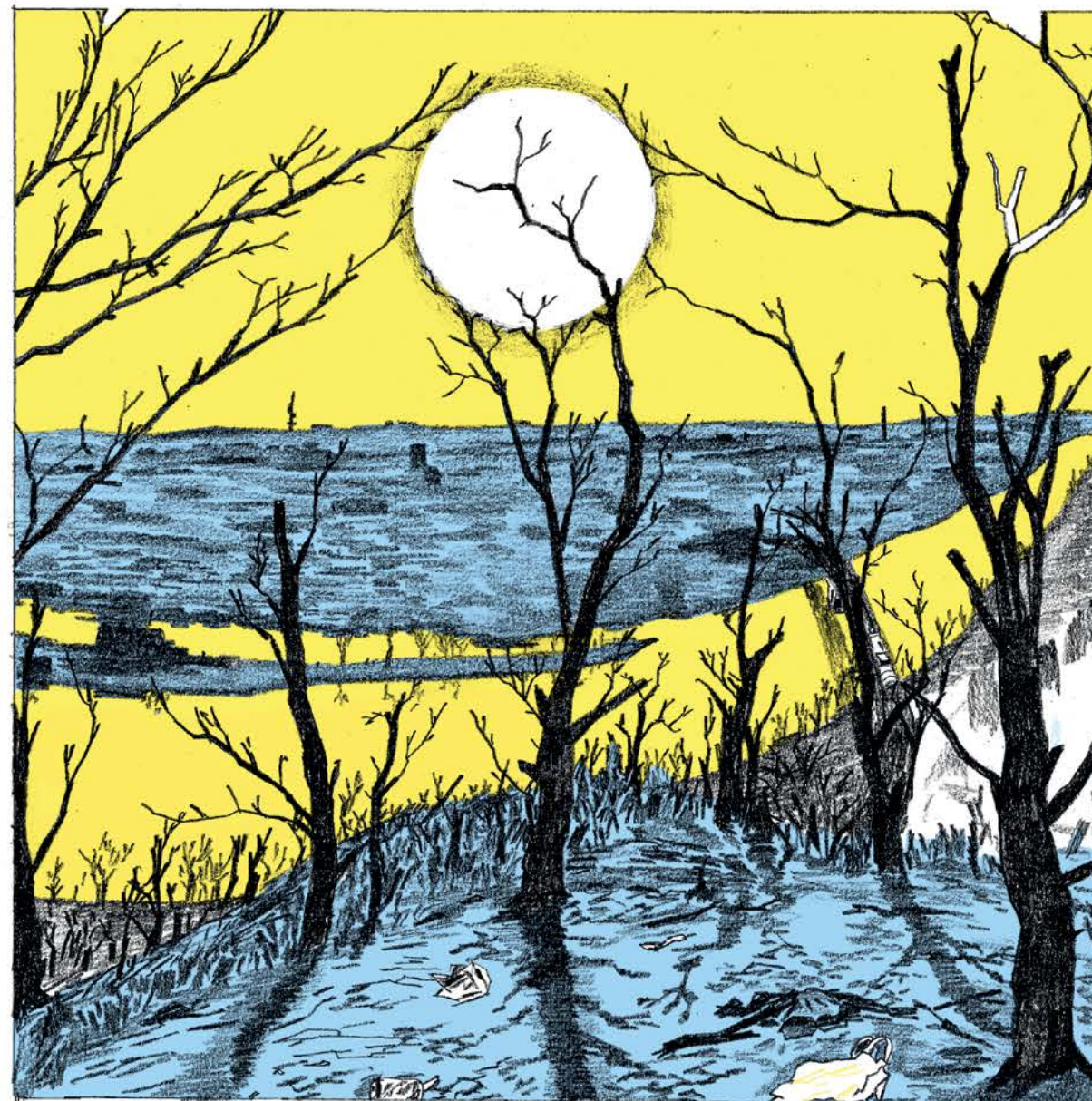
Když člověk neví, kam přesně míří, je nepravděpodobné, že by se sem jen tak omylem zatoulal. Charakteristické prostředí na vrcholu Bílé skály je přístupné jen ze severu od ulice V Holešovičkách, kde ovšem nad pěšími vládnu auta, a navíc je to z té strany nepříjemně do kopce zarostlého vegetací. Anebo průchodem skrz areál nemocnice Na Bulovce až za oddělení interny a pak kolem pár pofidérních budov přes skalku dál do divočiny. Bulovka a její zákoutí, architektura a vnitřní kosmos mimochodem také stojí za pozornou návštěvu (nebo možná celou knihu), tak jako i další nemocniční areály našeho města.

Ze skály padá dolů prudký sráz tvořený nezvykle černou břidlicí, která jaksí nebere ohled na místní název. Z tmavého podloží trčí olámané, zdánlivě mrtvé stromy a svah působí, jako kdyby tudy prošel požár. Při jarní návštěvě mě ale překvapilo, jak se zazelenal. Shora je hned několik skvělých výhledů na slepá ramena řeky, kotvící lodky a Holešovický přístav nebo na zbytek města z trochu nezvyklého úhlu. Okolí nabízí i několik dalších, lépe přístupných vrcholků jako Koráb nebo zkulturnovanou „kazatelnu“ v Thomayerových sadech. Bílá skála je z nich ale nejkouzelnější, navíc se z ní dá slézt dolů nad ústí železničního tunelu, který pod skalou prochází, a koukat, jak v západu slunce jezdí vlaky po železničním mostě do Holešovic. V jednom z keřů na vrcholu se nadto nachází průsečík „energeticky silových křivek“! Ať už to znamená cokoliv...

②

50°6'53.655" N
14°27'22.994" E

LACERTA AGILIS

KOLONIE KOTLASKA

Libeň je navzdory své pověsti jednou z nejkrásnějších a nejrozmanitějších pražských čtvrtí, která si nade vši pochybnost zachovala charakter, dodnes je v ní cítit její historie a díky tomu má specifickou příchut', již první snahy o gentrifikaci spíše zvýraznily, než naředily. A stejně tak se i bývalá nouzová kolonie Kotlaska, pokrývající jižní svah vrchu Hájek, hrdě tyčí nad bezpohlavním developmentem, který vyrostl u jeho paty. Uličky – leckdy spíš pěšiny – s názvy Nad Kotlaskou I-V protkávají systém zahrádek s budovami různých velikostí a charakterů. Je to právě nedostupná komunikace neumožňující průjezd záchranných složek, která brání kolaudaci pozemků jako stavebních. I na legálně šedé půdě ale už několikátá generace žije spokojené životy v jedinečných kulisách zahradních bazénků, záhonků, zplanělých sousedních parcel nebo slepic kdákajících na dvorku.

Z vrchu Hájek, na jehož jižním svahu Kotlaska leží, je také znamenitý výhled do několika různých směrů. Při pohledu na střechy Libně jako kdyby do člověka vnikl duch Hrabala, Boudníka a dalších obyvatel svérázné čtvrti pod Hájkem. Na východní straně zase kolonii ohraničuje takzvaný „starý libeňský koridor“, víceúrovňové kolejiště spojující několik tratí, známé především jako legendární graffiti zóna. Vlaky tu jezdí docela rychle a člověk nikdy neví, na které koleji zrovna pojedou, proto nikdy nechodte přímo kolejištěm!

3

50°6'27.344"N

14°28'43.910"E

HVĚZDARNA ĎÁBLICE

Roku 1952 se v Ďáblicích, tehdy samostatné obci severně za Prahou, konala přednáška o vesmíru. V desítce místních obyvatel vzbudila takové nadšení, že se rozhodli založit amatérský hvězdářský kroužek. O pouhé dva roky později začali nadšenci na skalnatém vršku budovat lidovou hvězdárnu, pro jejíž stavbu využili za symbolickou cenu 1 Kčs zakoupené panely zbylé ze stavby prvního obytného panelového domu v Praze. Po začlenění Ďáblic do Prahy v roce 1968 předali členové spolku správu do rukou Petřinské hvězdárny, díky čemuž se stavba podstatně rozšířila o další pozorovací kupole a citelně se zlepšilo i její vybavení.

I pokud – jako například autor těchto řádků – člověk zrovna nepatří mezi nadšence do pozorování kosmu, má tahle lokalita co nabídnout. Zprv, samotná stavba, usazená na skalnatém výběžku Ďáblického háje, je potěchou pro oko a zejména za soumraku či úsvitu dává místu jedinečného genia loci. Působí to tady jako poslední městská výspa a přes střechy Starých Ďáblic je odtud krásný výhled do krajiny, za dobré viditelnosti se na obzoru dokonce rýsují Krušné hory. Stojí za to, dojít sem Ďáblickým hájem s jeho ukrytými skalními útvary nebo navštívit pár kroků vzdálený jedinečný kubistický hřbitov. Za pozornost stojí i blízké sídliště, pro své urbanistické řešení ceněné jako jedno z nejlepších pro život.

④

50°8'27.800"N

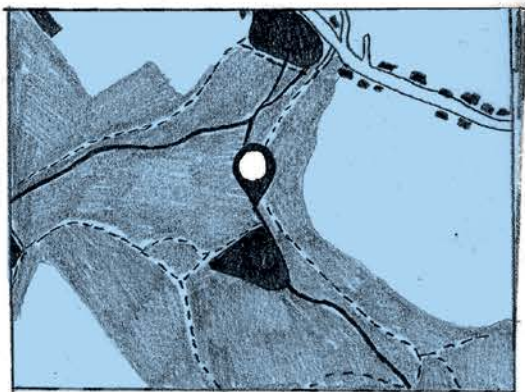
14°28'36.850"E

VINOŘSKÝ PARK

Severovýchodní oblast Prahy se mi, omlouvám se místním, vždycky zdála tak nějak bezcharakterní. Byl to můj subjektivní pocit daný také tím, že jsem vyrůstal a žiji v oblastech jiných. Podnikl jsem do těch míst několik expedic s cílem přesvědčit se osobně, a v jistém smyslu se mi dojem potvrdil. Pole, rovina protkaná silnicemi, průmyslové areály, vesnický ráz zástavby, to všechno táhnoucí se od Ďáblic až k Počernicím a v tom jako jeden plivaneček Letňanský lesopark. A potom Vnoř se svým romantizujícím parkem, který ze zámecké zahrady přechází až do dnes skoro úplně zdivočelé přírody, v níž se válí tlející stromy, mezi nimi vystupují pískovcové útvary a sem tam se z nich na chodce usměje vytesaný obličej.

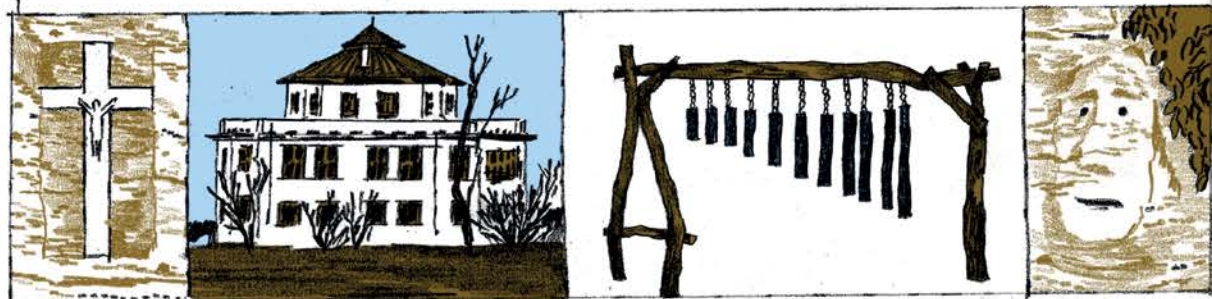
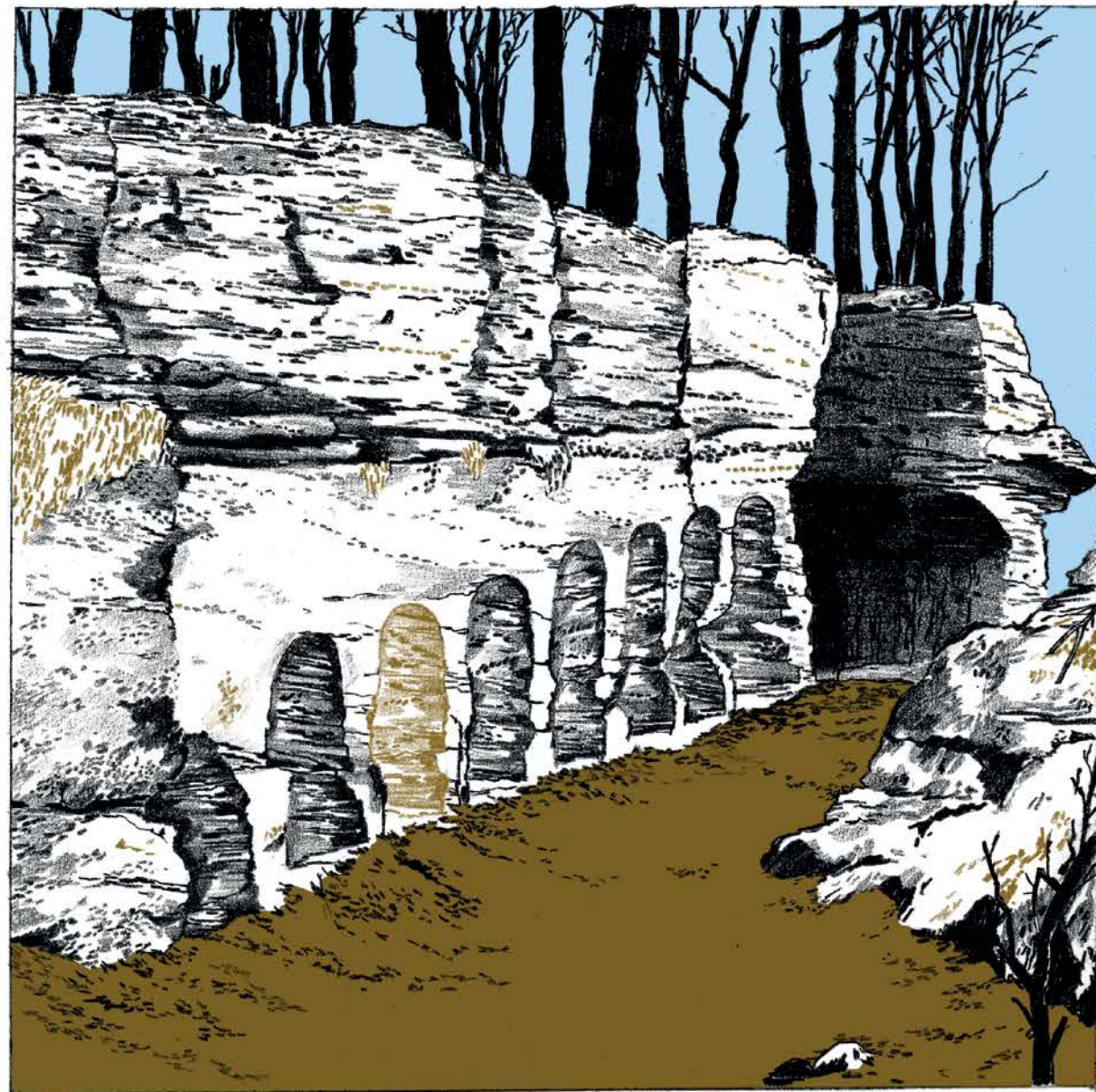
Právě pro romantismus typická úprava lužního lesa ve vlhkém údolí na park s rybníky, jeskyněmi, prameny a ikonickým obloukovým reliéfem ve skále dělá z místa v širém okolí unikát. Jistá zdivočelost a nálet prorůstající původními solitérními monumentálními stromy parku velmi sluší a zejména v létě člověk ocení, jak místo drží chlad. V obloucích prý dříve šlechta vystavovala své úlovky, s čímž souvisí i napojení dvěma alejemi na Satalickou bažantnici. Procházka v téhle oblasti je tím pádem jasná a ze Satalic pak jede vlak do centra obloukem po málo využívané neratovické trati.

6

50°8'20.154"N

14°35'2.086"E

DEPO KOLEJOVÝCH VOZIDEL VRŠOVICE

Kousek za Vršovickým nádražím se nachází objekt, který svým tvarem na mapě upoutá pozornost na první pohled. Vrch Bohdalec obepínají železniční koleje, na kterých se nachází rozlehlé michelské odstavné nádraží a kousek od něj i depo kolejových vozidel. Svou povahou by místo dávalo tušit, že do něj veřejnosti vcelku logicky nebude umožněn vstup. Milým překvapením však je, že se k depu dá pohodlně a legálně dojít ulicí K topírně.

I když má návštěvník intenzivní pocit, že tu nemá co dělat, nedočká se ani branky či závary a volně může dojít až k odstavným kolejím s různě starými a zachovalými vagony, do nichž lze případně i vlézt. Pokud mu nechybí drzost, po některé z kolejí může projít až mezi symetricky v půlkruhu postavené budovy depa, takzvané remízy, a zblízka si prohlédnout točnu i samotné lokomotivy. Samozřejmě se může stát, že ho nějaký agilní zaměstnanec vyhodí, ovšem za pokus to stojí. Stejně jako průzkum okolí, lze tu narazit třeba na odložené vlakové nápravy s konci obalenými igelitem. Po jedné z kolejí je možné dojít až k obří odstavce, některé její části jsou už ovšem za plotem a pod kamerami. Po kolejích opatrně!

13

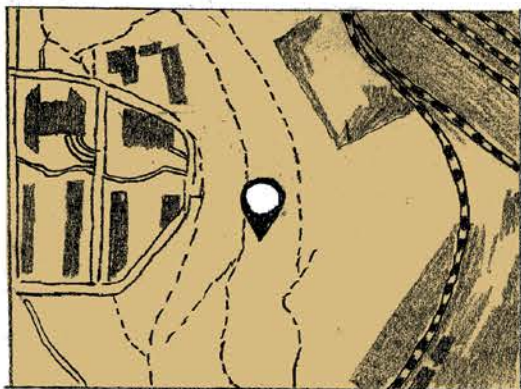
50°3'38,016"N
14°23'10,417"E

KILIMANDŽÁRO

Tohle je jedno z mých nejdražších míst. Kdysi mi ho ukázal kamarád Tomáš Motal, když jsme tu natáčeli klip ke společné písničce. Od té doby jsem se na tenhle kouzelný kopec vrátil mockrát, v různých ročních i životních obdobích a také s různým doprovodem. Na pláni pod kontejnery jsem přespal na své třicáté narozeniny a ráno na vrcholu uvařil kafe a pokuřoval, kochaje se pohledem na překladiště Metrans. Na mravenišť kontejnerů, majestátní pohyb jeřábů a hemžení vysokozdvížných vozítek se dá koukat celé hodiny. Překladiště se prezentuje jako největší ve střední a východní Evropě s kapacitou 15 000 TEU – tedy jednotek objemu standardizovaných kontejnerů – a táhne se podél téměř celého úseku trati mezi Uhřetěvesí a Horními Měcholupy.

Kopec značený v mapě jako Javorová hora, místními ale zvaný Kilimandžáro, vznikl navezením přebytečné zeminy ze staveb v okolí. Tyčí se k nebi mezi obchodním centrem, bytovým developmentem Javorová čtvrť, terminálem kontejnerové dopravy a plání, která nechává Prahu plynule se měnit ve střední Čechy. Na úbočích nálet přerostl v husté lesíky, vrchol je lysý a sestup na severní stranu nabízí pěknou suburbánní hřebenovku.

17

$50^{\circ}2'24.384''\text{N}$
 $14^{\circ}31'1.282''\text{E}$

